

Forårsnyt fra KOL-indsatsen

I dette nyhedsbrev får du en kort status på fremdriften i Midtjylland. Så er du opdateret på, hvor langt vi er og hvilke væsentlige aktiviteter, du kan forvente i foråret og sommeren.

God læselyst!

Fælles indkøb af medarbejderløsning til KOL 52 kommuner og tre regioner i stærkt samarbejde

Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Syddanmark samt alle kommunerne i de tre regioner er gået sammen om at købe en fælles it-løsning til medarbejdere. Den fælles løsning skal komme borgere med KOL til gavn.

Den nye indkøbsaftale handler om det it-system, der skal bruges af medarbejdere på hospitaler og i kommuner. Det bliver CGI Danmark, der skal levere den nye telemedicinske it-løsning til de 52 kommuner og tre regioner. I juli måned vil der tillige blive indkøbt en telemedicinsk løsning, som borgerne skal bruge.

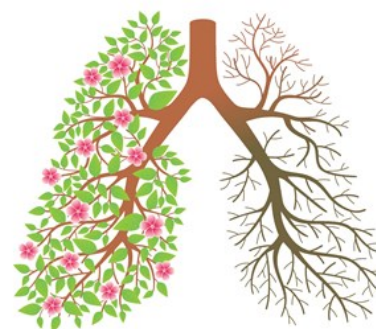
Det glæder Anders Kjærulff, Direktør i Silkeborg Kommune og kommunal formand for landsdelsprogram Midtjylland, at kommuner og regioner samarbejder om en fælles løsning, som tilgodeser de behov, som

både borgere, kommuner og regionerne har.

- Det her er et vigtigt skridt på vejen i forhold til at få implementeret telemedicinske løsninger i hele Danmark — til glæde og gavn for både borgere og de sundhedsfaglige medarbejdere, siger Anders Kjærulff.

Den webbaserede it-løsning skal anvendes til KOL. Senere skal løsningen udbredes til andre sygdomsområder.

Læs pressemeddelelsen her: www.kol.rm.dk; under Nyheder.

Indhold

Fælles indkøb af medarbejderløsning til KOL

Monitorering – og rådgivning

Digitale forløbsplaner skaber overblik

Status på Fælles Udvikling af Telemedicin (FUT)

Borgerinddragelse

Borgerportræt

Uddannelse og kompetenceudvikling

Vigtige mødedatoer

Fra maj 2020 vil det i Midtjylland være muligt at få rådgivning om KOL døgnet rundt. Tilbuddet retter sig både til borgere og sundhedsfaglige, eksempelvis kommunale akutsygeplejersker, praktiserende læger og vagtlæger. Borgerne vil kunne få råd og vejledning, f.eks. hvis de oplever forværring i sygdommen.

Monitorering og rådgivning vedr. KOL i Midtjylland

I hver af de fem sundhedsaftaleklynger i Midtjylland vil der blive etableret en monitoreringsenhed i et samarbejde mellem det lokale hospital og de omkringliggende kommuner.

De vil blive bemandedet med specialiserede KOL-sygeplejersker, der har mulighed for ved behov at kontakte læger med speciale i lungemedicin.

Monitoreringsenhederne har ansvaret for at følge op på de data, borgerne indrapporterer og iværksætte relevante tiltag. Herudover yder de rådgivning vedr. KOL til borgere og sundhedspersonale.

Udenfor normal åbningstid (dvs. aften/nat, samt weekender/

helligdage) etableres én fælles monitorerings- og rådgivningsenhed. Her varetager de fem monitoreringsenheder opgaven på skift.

For at sikre enighed om arbejds-gange og procedurer arbejder en gruppe af sundhedsfaglige lige nu på en fælles spørgeguide til patienter og anbefalinger til dokumentationspraksis.

Samarbejdsaftaler 1. maj

De konkrete aftaler omkring organiseringen er i fuld gang, og foregår i de implementeringsgrupper, der er nedsat i de fem klynger.

Udkast til samarbejdsaftaler forventes klar til maj 2019.

Digitale forløbsplaner skaber overblik for borgere og sundhedspersoner

Forløbsplaner har til formål at skabe overblik. Både for borgere med KOL, praktiserende læger, sundhedspersonale i kommuner og på hospitalet.

Forløbsplanen for KOL forventes at indeholde en beskrivelse af borgerens individuelle mål og forløb, behandlings- og rehabiliteringsplan. Den fungerer på den måde som en "tjekliste" i forhold til, hvilke ydelser en borger har ret til og behov for. Forløbsplanen vil også indeholde oplysninger om de telemedicinske data.

Et generisk koncept

I forbindelse med KOL-indsatsen i Midtjylland er der etableret et samarbejde med Steno Diabetes Center Aarhus. Håbet er at kunne udvikle en forløbsplan der dækker både KOL og diabetes, og på sigt flere kroniske sygdomme, hvor en forløbsplan er relevant.

Forløbsplan i almen praksis

Den digitale forløbsplan, der lige nu implementeres i almen prak-

sis, som en del af deres overenskomst, kan kun anvendes af praktiserende læger og borgere. Når forløbsplanen er oprettet, kan den praktiserende læge printe forløbsplanen, så borgeren kan få et eksemplar med hjem på papir.

Der er et stort ønske om at videreudvikle den løsning, der anvendes i almen praksis i dag, så

data også kan deles med sundhedspersonale i kommune og på hospital.

Finansiering søges!

Der arbejdes aktuelt for at finde finansiering til udvikling og implementering af den fælles digitale forløbsplan og der er indledt dialog med flere centrale parter.

Forløbsprogrammet for KOL

Forløbsprogrammet for KOL i Midtjylland forventes at blive sendt i høring i maj-juni 2019, og endelig godkendt i kommuner og region i august 2019.

Som noget nyt vil Forløbsprogrammet bl.a. indeholde et afsnit om telemedicin og den akutte indsats for borgere med KOL.

Følg med på www.sundhedsaftalen.rm.dk

Status på Fælles Udvikling af Telemedicin (FUT)

FUT er den organisation, der har ansvar for at gennemføre udbud, udvikling og levering af de telemedicinske løsninger. Det gælder også den nationale infrastruktur, der er indkøbt på vegne af alle fem regioner og 98 kommuner.

Udbudsprocesserne er nu afsluttet og erstattet af det fælles udviklingsprojekt. FUT beholder dog navnet, men nu står det for "Fælles Udvikling af Telemedicin".

Systematic leverer landsdækkende infrastruktur

Leverandøren af den telemedicinske infrastruktur bliver Systematic, i samarbejde med Trifork & Netic. Udviklingsarbejdet gik i gang i januar 2019 og arbejdet er præget af høj intensitet.

Den telemedicinske medarbejderløsning til sundhedspersonale vil have integration til den nationale infrastruktur.

Borgerrettede løsninger

Landsdelsprogrammerne er nu i fuld gang med forberedelserne til bestilling af den telemedicinske løsning, som borgerne skal anvende, når de indrapporterer data om bl.a. puls, vægt og iltmætning til monitoreringsenheden. Her står valget mellem fem leverandører.

Der er nedsat en evalueringsgruppe bestående af sundhedsfaglige og it-eksperter, der skal vurdere de fem tilbud på samme måde som ved valget af medarbejderløsningen.

De tre landsdele Midtjylland, Nordjylland og Syddanmark fortsætter det gode samarbejde omkring fælles indkøb. Deadline for bestilling af borgerløsningen er 1. juli 2019.

Borgerinddragelse

For at opnå viden om hvordan KOL-indsatsen bedst muligt implementeres, arbejder programsekretariatet med borgerinddragelse på forskellige måder. Blandt andet via borgergrupper og borgerportrætter.

Borgergrupper

I juni 2018 blev der nedsat to borgergrupper i hhv. Struer/Skive og Århus. Borgergrupperne består af borgere med KOL, som bidrager med værdifuld viden om hverdagslivet med KOL. De hjælper også med at vurdere nogle af de løsninger, som løbende udvikles igennem KOL-indsatsen. På den måde skabes en bedre og mere præcis forståelse for borgernes hverdag med KOL, og for den kontekst KOL-indsatsen skal kunne fungere i.

Borgerportrætter

Borgerportrætter er beskrivelser af forskellige menneskers hverdagsliv med KOL.

Portrætterne udvikles igennem interviews med borgere i eget hjem og giver et nuanceret bil-

Fælles Servicecenter

Fælles Servicecenter for Tele-sundhed er et samarbejde mellem alle kommuner i Midtjylland og regionen.

Fælles Servicecenter skal levere IT-udstyr og devices, herunder bl.a. tablets, iltmålere og vægte til den telemedicinske KOL-løsning i Midtjylland. Herudover yder servicecenteret support til borgere og sundhedspersonale, der anvender den telemedicinske løsning i Midtjylland.

Læs mere om
Fælles Servicecenter på:
www.faellesservicecenter.dk

lede af, hvor forskelligt et liv med KOL leves og opleves. Portrætterne er med til at nuancere vores viden om KOL og tydeliggør den store bredde, som KOL-indsatsen skal kunne favne.

På næste side kan du læse et eksempel på et borgerportræt.

Målgruppen for telemedicin

Målgruppen for den samlede KOL-indsats i Midtjylland er de ca. 44.000 borgere med KOL.

Telemedicinsk hjemmemonitoring tilbydes fra maj 2020 til de ca. 2.500 borgere, der har svær eller meget svær KOL og som forventes at opfylde inklusionskriterierne. Det forventes at ca. 1.250 borgere med KOL vil være brugere af den telemedicinske løsning samtidig.

Plaget af lungebetændelse

Carsten er 63 år, har en lungeprocent på 31 og ligger syg med lungebetændelse 8-9 gange om året. I gennemsnit bruger han over én tredjedel af året på sofaen med lungebetændelse.

Svært at fylde tiden ud

Carsten var vant til et liv med mange mennesker omkring sig. Efter hans forældre, døde er der opstået et stort tomrum. Nu kører tv'et det meste af tiden, for at skabe liv.

På de dårlige dage mangler Carsten luft til bare at gå de få meter fra lænestolen foran tv'et og ud for at lave kaffe i køkkenet eller gå på wc. Han har ingen energi og sover det meste af tiden.

I dag har Carsten en god dag, men det kan hurtigt vende. Når det er helt skidt, ringer han til sin datter, som af og til hjælper med at købe ind. Han besøger også hende og hendes lille familie, men Carsten vil ikke være til last og gentager flere gange at *"hun har to små børn, så hun har nok at se til"*.

En tidligere kollega, Jesper, er tit på besøg og overnatter på sofaen. Han vaskede Carstens vinduer i weekenden og tager af og til mad med. Når han ikke er dér spørger børnebørnene efter ham.

Gravhunden, Rex, og den store skovkat skaber liv i lejligheden, men de fælder meget. Carsten kan ikke holde ud, hvis der er beskidt. Kommunen og et privat rengøringsfirma kommer skiftevis hver anden uge og gør rent. Derudover har Carsten købt en håndholdt støvsuger, som ikke er ret tung. Den har han luft til at bruge, så han kan holde skidtet nede mellem rengøringshjælpens besøg.

Carsten har ikke brug for en kalender for at holde styr på sine aftaler i hverdagen. Når han har en tid ved lægen eller på ambulatoriet, får han blot en sms dagen før og så ved han, hvad han skal dagen efter.

Svært at komme i gang

Stuen lugter svagt af røg. Carsten vil gerne stoppe med at ryge, men forældrenes død og en depression gør det er svært. Hypnose har hjulpet hans søster med at stoppe med at ryge og det tiltaler ham at prøve dét. Carsten vil gerne en masse ting, men som han siger *"det er svært at få sig sparket i gang"*.

Carsten vil gerne blive mere aktiv for at få mere energi og som han siger *"undgå at falde mere og mere sammen"*. For nogle måneder siden skulle han være startet til fitness på lokalcenteret, men så fik han lungebetændelse igen. *"Det der irriterer mig mest er, at hjernen fungerer fint og man har lyst til at gøre ting. Men når fysikken ikke er der – det er f... træls."*

Carstens børnebørn på 3 og 5 år holder ham i gang, men Carsten er ærgerlig over at han ikke kan endnu flere ting med børnebørnene. Hvis de er syge passer han dem, men det er ikke uden konsekvenser. Carstens immunforsvar er svækket og derfor er han ofte selv syg flere dage efter.

Ønsker hjælp til at blive mere aktiv

Carsten fortæller, at han har brug for at blive tvunget i gang. Det er alt for let bare at lægge sig under dynen. Han kunne godt tænke sig en besøgsven, som kunne hjælpe med at lægge en plan og hjælpe med at få det til at ske.

TELEMEDICIN gør stor forskel

Før Carsten fik telemedicin for to år siden, var han indlagt 6-9 gange om året med lungebetændelse. Siden har han ikke været indlagt én eneste gang.

Carsten måler iltmætning, vægt og puls hver onsdag. Hvis han kan mærke, at han bliver ekstra træt, får hedeure og mere hosten, som tit er tegn på at der er en lungebetændelse på vej, så tager han en ekstra måling.

Målingerne bliver tjekket af en sygeplejerske og sammen opdager de nu lungebetændelserne i tide. I skuffen i stuen har Carsten penicillin, så han hurtigt kan starte behandlingen, når der er brug for det.

Carsten siger ofte til sig selv:

"Det gør jeg i morgen, for dér har jeg det nok bedre."

Uddannelse og kompetenceudvikling

Når den telemedicinske indsats skal implementeres, er det vigtigt, at de rette kompetencer er til stede hos sundhedspersonalet. Der er udarbejdet fælles anbefalinger til de kernekompetencer, som er nødvendige for de forskellige faggrupper. Der er også nedsat et kursusråd, der lige nu arbejder med en konkretisering af de uddannelses tilbud, der skal etableres på tværs af hospitaler og kommuner, der kan være med til at sikre kvaliteten af det sundhedsfaglige tilbud om hjemmemonitorering til borgere med KOL. Læs anbefalingerne på hjemmesiden www.kol.rm.dk

Et fleksibelt koncept

Uddannelseskonceptet er fleksibelt, så det kan tilpasses de lokale behov for uddannelse. Det er således op til den enkelte ledelse i kommunen og på hospitalet, at vurdere behovet for uddannelse med udgangspunkt i anbefalingerne. De forskellige uddannelses tilbud vil i høj grad blive udbudt som Fælles Skolebænk.

Digitalt kompetenceløft

Fælles Servicecenter har fået bevilliget en pulje til digital kompetenceløft hos sundhedspersonale. Der er en tæt koordinering mel-

lem KOL-indsatsen og projektet *Det Digitale Kompetenceløft*, som leverer rammerne for, hvad der i fællesskab besluttes, at de enkelte faggrupper skal besidde af digitale kompetencer.

Fælles Skolebænk

Fælles Skolebænk betyder, at personale fra hospitaler, kommuner og almen praksis deltager i fælles uddannelsesaktiviteter. Det giver mulighed for at koordinere samarbejdet og sikre en effektiv kommunikation i samarbejdet om borgere med KOL.

Vigtige mødedatoer

- Møde i Programstyregruppen for landsdelsprogrammet i Midtjylland 27. maj, 13. september og 16. december 2019.
- Møde i Sundhedsstyregruppen 3. maj og 25. september 2019
- Møde i implementeringsnetværket på tværs af de 5 sundhedsaftaleklynger 29. maj, 2. september og 5. december 2019.

Konference om telemedicin 21. marts 2019

Center for Telemedicin er vært for konferencen *En telemedicinsk rejse mod patientens sundhedsvæsen* der afholdes på Centralværkstedet i Aarhus den 21. marts 2019.

Følg med på telemedicin.rm.dk

Udsolgt!

Programsekretariatet for KOL

Olof Palmes Allé 36. 2. sal
8200 Aarhus N
www.kol.rm.dk

midt
regionmidtjylland

KOSU